

BIBLIOGRAFIA ZAŁĄCZNIKOWA

podział i zasady sporządzania

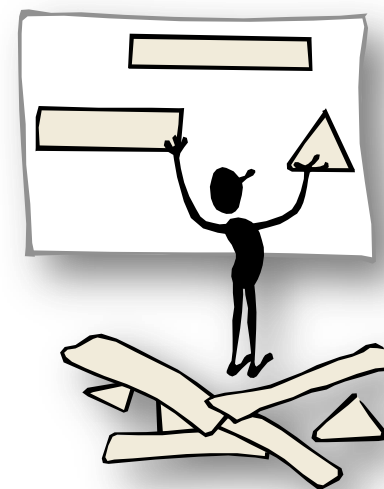
Bibliografia

- Wykaz źródeł wykorzystanych przy pisaniu pracy naukowej; dokumentów cytowanych lub tylko związanych z tematem pracy.
- Ma formę uporządkowanego alfabetycznie i ponumerowanego spisu. Zwykle zamieszczana jest na końcu pracy, przed wszelkimi materiałami informacyjno-pomocniczymi (słownikami, indeksami, spisem treści, itp.).
- Może występować w układach, które zmieniają się zależnie od typu pracy:
 - alfabetycznym**
 - treściowym** (wg tematyki dzieł)
 - formalnym** (wg rodzaju dokumentów)

Przy porządkowaniu bibliografii załącznikowej można stosować tzw. **podtytuły**. Pełnią one jednocześnie funkcję informującą i porządkującą całą literaturę wykorzystaną przy pisaniu pracy, np.:

- **Dzieła wykorzystane**
- **Literatura wykorzystana w pracy**
- **Wykorzystane opracowania**
- **Literatura źródłowa, itp.**

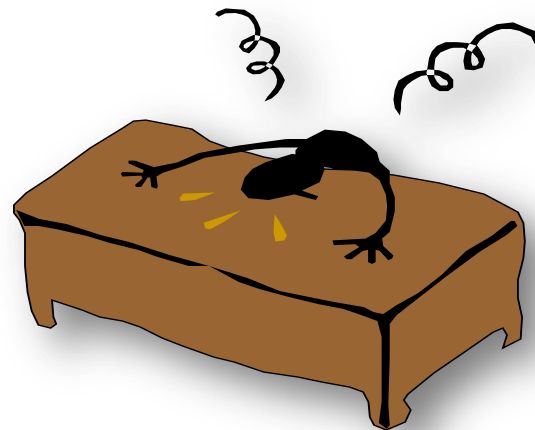
Standardowy podział dla ogólnej pracy:

- **źródła**: dzieła poddawane krytycznej analizie, np. poezja
- **bibliografie i literatura** o danym autorze
- **opracowania** (podział na książki i artykuły, ale niekoniecznie)
- **dodatkowe materiały**: wywiady, dokumenty, ilustracje

Zamiast słowa **bibliografia** można stosować inne określenia, np.:

- wykaz literatury
- wykaz źródeł
- źródła i literatura
- wykaz źródeł i literatury
- spis literatury

Źródła danych do przypisu:

1. strona tytułowa lub jej odpowiednik, np.: napisy tytułowe, strona główna witryny www, etykieta dysku;
2. verso strony tytułowej, nagłówek, itp.;
3. okładka, opakowanie lub etykieta;
4. napisy umieszczone bezpośrednio na dokumentach ikonograficznych, kartograficznych, nagłówki mikrofilmu, itp.;
5. materiały uzupełniające, np. ulotka objaśniająca lub instrukcja.

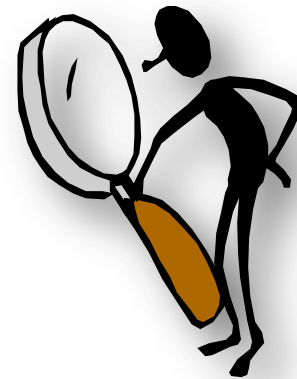

**Zalecane jest użycie formy najbardziej eksponowanej
w preferowanym źródle.**

INTERPUNKCJA

Każdy element opisu bibliograficznego musi być oddzielony znakiem interpunkcyjnym. Może to być, np.:

- **Kropka**
- **Przecinek**
- **Dwukropek**
- **Pauza**

Konsekwencja

- należy wybrać jeden system interpunkcji i stosować go konsekwentnie w całej bibliografii.

Uwaga!

PRZYKŁADY:

- Zawierają tylko elementy obowiązkowe.
- Należy wymienić nazwiska wszystkich autorów łącznie z imionami, np. **Byer, Beata, Wieczorek Marzena, Ostrowski Wiesław.**
- Dla czterech i więcej autorów można po nazwie pierwszego podać skrót „i in.” lub „et al.”.
- Między miejscem wydania, a wydawcą **ZAWSZE** stawiamy dwukropek, np. **Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.**
- Między wydawcą, a datą **ZAWSZE** stawiamy przecinek, np. **Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2016.**

Wybrane przykłady pokazują możliwość zastosowania w opisie bibliograficznym różnych znaków interpunkcyjnych, np.:

oddzielone przecinkiem

- Musiatowicz, Kamila, *Rodzaje pajęczych sieci* [fotografie], „Przyroda Polska”, Warszawa: ZG LOP, 2011, nr 4, s. 28-29, ISSN 0552-430X.

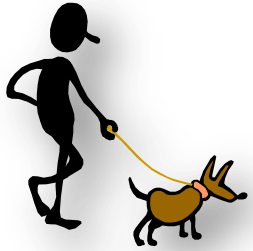
oddzielone kropką

- Musiatowicz, Kamila. *Rodzaje pajęczych sieci* [fotografie]. „Przyroda Polska”. Warszawa: ZG LOP, 2011. nr 4. s. 28-29. ISSN 0552-430X.

DOKUMENTY DRUKOWANE

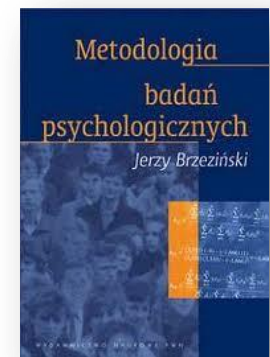
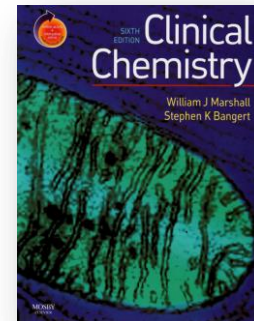

Książka

autor, tytuł, wydanie (od drugiego), miejsce wydania, wydawca, data wydania, seria, ISBN (jeżeli jest).

- Marshall, William J., Bangert Stephen K., *Clinical chemistry*, 6th ed., repr., Edinburgh: Mosby, 2010, ISBN 978-0-7234-3455-9.
- Brzeziński, Jerzy, *Metodologia badań psychologicznych*, Wyd. 5, Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN, 2004, ISBN 83-01-14041-0.

Książki wielotomowe

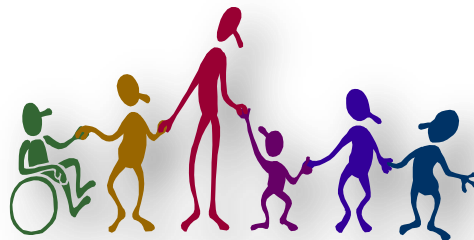
autor, tytuł, numer tomu i tytuł – gdy opisujemy pojedyncze tomy, wydanie (od drugiego), miejsce wydania, wydawca, data wydania, seria, ISBN całości (jeżeli jest).

- Huebner, Piotr, *Polityka naukowa w Polsce w latach 1944-1953. Geneza systemu*, T. 2, Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1992, Problemy Naukowe współczesności, ISBN 83-04-04014-X.
- Begg, David K.H., Fischer Stanley, Dornbusch Rudiger, *Ekonomia*, T.1, Mikroekonomia, Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne, 1993, ISBN 83-208-0878-2.

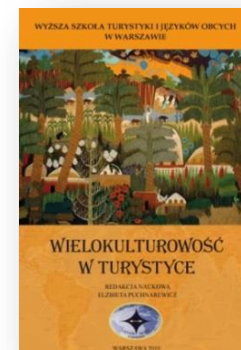

Rozdział w książce

autor rozdziału, tytuł rozdziału, W: redaktor, tytuł, wydanie (od drugiego),
miejsce wydania, wydawca, data wydania, numer tomu, zakres stron,
seria, ISBN (jeżeli jest).

- Woźniczko, Magdalena, Orłowski Dominik, Potencjał turystyczny oraz lokalne specjały kulinarne i ich miejsce w turystyce Bornholmu, W: Puchnarewicz, Elżbieta (red. nauk.), *Wielokulturowość w turystyce*, Warszawa: Wydawnictwo Libron, 2010, s. 353-380, ISBN 978-83-62196-06-7.
- Gierczycka, Jadwiga, Polityka ochrony konsumenta w Unii Europejskiej, W: Lorek, Elżbieta (red.), *Zrównoważony rozwój regionów uprzemysłowionych*, Katowice: Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego, 2009, T. 2, s. 79-86, ISBN 978-83-7246-445-3.

Artykuł w czasopiśmie

autor, tytuł artykułu, tytuł czasopisma, wydanie (jeżeli występuje),
miejsce wydania, wydawca, data wydania, numer tomu, numer
zeszytu, numery stron, ISSN (jeżeli jest).

- Tabin, Mateusz, *Świat bez pszczół*, „Wiedza i Życie”, Warszawa: Prószyński Media, 2011, nr 1, s. 48, ISSN 0137-8929.
- Dalrymple, Theodore, *The Disneyfication of death. Why are children's grave now littered with toys?*, „The Spectator”, London: F.C. Westley, 2011, no 6, p. 21, ISSN 0038-6952.

Recenzja w czasopiśmie

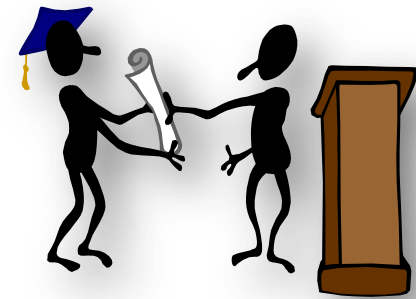
autor recenzji, tytuł recenzji, tytuł czasopisma, wydanie (jeżeli występuje), miejsce wydania, wydawca, data wydania, numer tomu, numer zeszytu, numery strony zawierające recenzję, ISSN (jeżeli jest).

- Komorowski, Adam (rec.). *Chłopiec Jezus*. „Nowe Książki”. Warszawa: Biblioteka Narodowa Zakład Wydawniczy Czasopism Patronackich, 2009. nr 11. s. 27-28. ISSN 0137-8562.

Praca doktorska (niepublikowana)

autor, tytuł, rodzaj pracy (magisterska, doktorska itp.), tłumacz (w opisie przekładu), miejsce wydania, wydawca (instytucja sprawcza i jej siedziba), data opracowania, technika wykonania (maszynopis, rękopis, komputeropis itp.), lokalizacja (osoba lub instytucja przechowująca pracę).

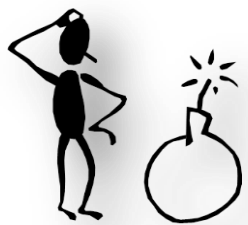

- Żółkoś, Monika. *Teatralna forma autobiografii w twórczości Tadeusza Kantora*. Praca doktorska. Uniwersytet Gdański. Wydział Filologiczny. Promotor prof. dr hab. Zbigniew Majchrowski. Gdańsk 2006. Komputeropis. Biblioteka Główna UG. Czytelnia Informacji Naukowej.

DOKUMENTY

ELEKTRONICZNE

Książki dostępne online

autor, tytuł, [typ nośnika], wydanie (od drugiego), miejsce wydania, wydawca, data wydania, data aktualizacji, [data powołania], seria, ISBN (jeżeli jest), dostęp.

- Schweber, Silvan S., *Einstein and Oppenheimer. The Meaning of Genius* [online], Harvard University Press, July 2009 [przełączany 20 kwietnia 2016], ISBN 9780674043350, Dostępny w: <http://site.ebrary.com/lib/ugdansk/detail.action?docID=10318465>.
- Raszeja-Specht, Anna, Szutowicz Andrzej (red.), *Diagnostyka laboratoryjna*, T.1 [online], Gdańsk: GUMed, 2009 [przełączany 21 lutego 2011], ISBN 978-83-602535-7-1, Format PDF, Dostępny w Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej: <http://pbc.gda.pl/dlibra/docmetadata?id=1697>.

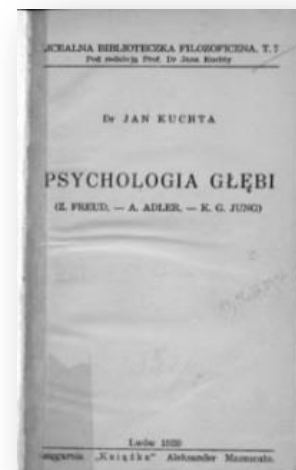

Rozdział w książce dostępnej online

autor rozdziału, tytuł rozdziału, W: redaktor, tytuł książki, [typ nośnika], wydanie (od drugiego), miejsce wydania, wydawca, data wydania, numer tomu, numery stron, data aktualizacji, [data powołania], seria, ISBN (jeżeli jest), dostęp.

- Kuchta, Jan, Psychologia analityczna K. G. Junga, W: Kuchta, Jan, *Psychologia głębi* [online], Lwów: Księgarnia „Książka” Aleksander Mazzucato, 1939, s. 63-80 [przeoglądany 27 lutego 2011], Licealna Biblioteczka Filozoficzna T.7, Dostępny w Wielkopolskiej Bibliotece Cyfrowej:

<http://www.wbc.poznan.pl/dlibra/docmetadata?id=105629&showContent=true>.

Czasopisma dostępne online: całość

tytuł np. czasopisma, [typ nośnika], wydanie (jeżeli występuje),
miejsce wydania, wydawca, data wydania, numeracja, [data
powołania], ISSN (jeżeli jest), dostęp.

- *Journal of Medicinal Chemistry* [online], Washington: ACS Publications, 1959- [przełgądany 16 lutego 2012], ISSN 0022-2623, Dostępny w Internecie: <http://pubs.acs.org/journal/jmcmr>.

Artykuły w czasopismach dostępnych online

autor, tytuł artykułu, tytuł czasopisma, [typ nośnika], wydanie (jeżeli występuje),
miejsce wydania, wydawca, data wydania, numer tomu, numer zeszytu, numery
stron, data aktualizacji, [data powołania], ISSN (jeżeli jest), dostęp.

- Won-Tak, Choi, Srinivas Duggineni, Yan Xu, Ziwei Huang, Jing An, *Drug Discovery Research Targeting the CXC Chemokine Receptor 4 (CXCR4)*, „Journal of Medicinal Chemistry” [online], ACS Publications, 2012, 55 (3), pp 977–994 [przełączany 20 kwietnia 2016], Format PDF, Dostępny w: <http://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jm200568c>.
- Stringer, John A., et al., *Reduction of RF-induced sample heating with a scroll coil resonator structure for solid-state NMR probes*, „Journal of Magnetic Resonance” [online], Elsevier, March 2005, vol. 173(1), 40-48 [przełączany 20 kwietnia 2016], Format PDF, Dostępny w: doi:10.1016/j.jmr.2004.11.015.

Filmy, nagrania wideo

tytuł, [typ nośnika], autor – np. reżyser, miejsce produkcji, producent, data produkcji, data aktualizacji, [data przeglądanania], dostęp.

- *Popiół i diament* [film]. Reż. Wajda, Andrzej.

Warszawa: Agora: Studio Filmowe KADR, 2011.

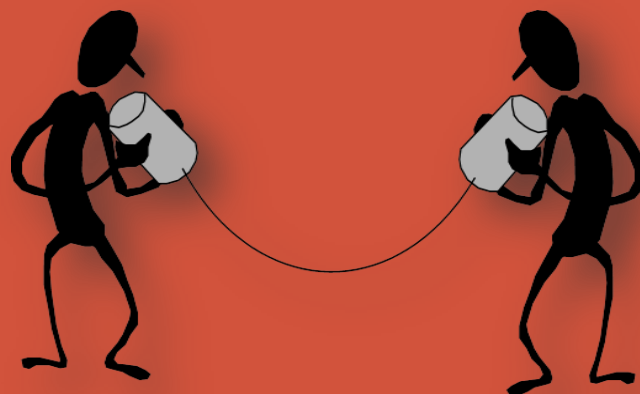
1 płyta DVD.

- Wywiad z Tadeuszem Sobolewskim [online]. Rozmawia Marcin Rychlik.

You Tube. Opublikowany 23.11.2015. [przeoglądany 22 kwietnia 2016].

Dostępny w: <https://www.youtube.com/watch?v=BO6S1DW9jjM>.

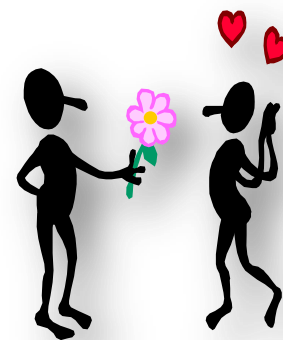
SYSTEM ELEKTRONICZNEGO KOMUNIKOWANIA SIĘ

(portal, forum i inne)

Witryna internetowa (np. portal, forum) – całość

tytuł, [typ nośnika], miejsce wydania, wydawca, data wydania, data aktualizacji, [data powołania], dostęp.

- Interkl@sa. Polski Portal Edukacyjny [online]. Warszawa: Fundacja - Polski Portal Edukacyjny, 2001 [przełączany 21 kwietnia 2016]. Dostępny w: <http://www.interklasa.pl/portal/index/strony>.
- Booklips [serwis literacki online]. Gdynia, 2011 [przełączany 22 kwietnia 2016]. Dostępny w: <http://booklips.pl>.
- Forum Dawny Gdańsk [forum dyskusyjne]. Dawny Gdańsk [przełączany 27 lutego 2011]. Dostępny w: <http://www.forum.dawnygdansk.pl>.

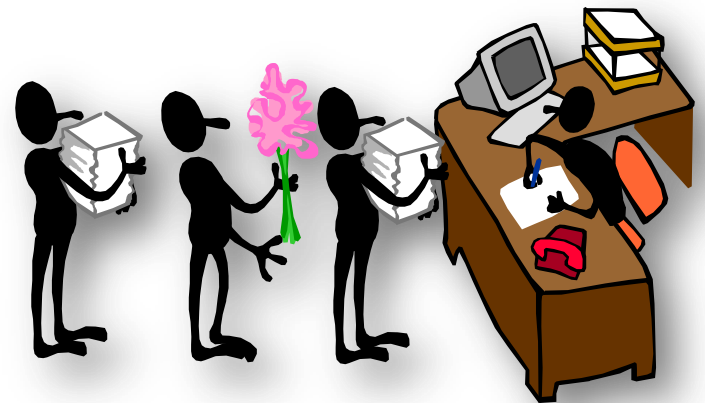
Artykuł lub część witryny internetowej

autor, tytuł, W: tytuł witryny, [typ nośnika], miejsce wydania, wydawca, data wydania, data aktualizacji, [data powołania], dostęp.

- Gorządek, Ewa. Robert Rumas, „Manewry miejskie”. W: *Culture. Sztuki wizualne* [online]. Warszawa: Instytut Adama Mickiewicza, 2001 [przełączany 22 kwietnia 2016]. Dostęp w: <http://culture.pl/pl/dzielo/robert-rumas-manewry-miejskie>.
- Ptaki. W: *Wikipedia: wolna encyklopedia* [online]. 10 kwietnia 2016 [przełączany 22 kwietnia 2016, 14:02]. Dostępny w: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Ptaki>.
- Rodziewicz, Alina. Jakie latające drapieżniki żyją w naszym kraju? W: *ptaki.info. Scenariusze zajęć* [online]. Wrocław: EkoCentrum, 2013 [przełączany 22 kwietnia 2016]. Dostępny w: http://ptaki.info/index_scenariusze.php?dzial=2&kat=8&art=9.

INNE TYPY

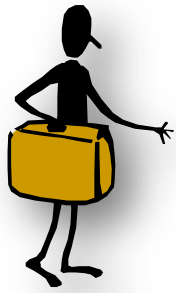
DOKUMENTÓW

DOKUMENTY KARTOGRAFICZNE

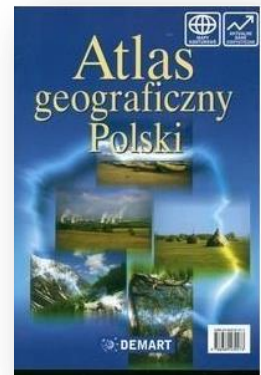
mapy, plany, atlasy

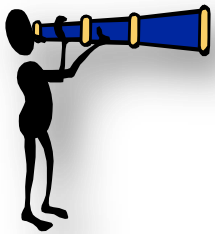

Mapy, plany, atlasy - jako całość

autor, tytuł, [oznaczenie serii map], [skala], wydanie (od drugiego),
miejsce wydania, wydawca, data wydania, seria, ISBN (jeżeli jest).

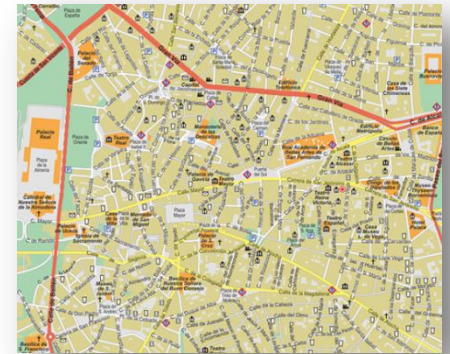
- Byer, Beata, Wieczorek Marzena, Ostrowski Wiesław (red.),
Atlas geograficzny Polski, Warszawa: Wydawnictwo Szkolne
PWN: Demart, 2010, ISBN 978-83-7446-387-4.
- Konopska, Beata, Starzewski Michał (red.), *Wybrzeże Bałtyku – część
wschodnia: mapa samochodowo-krajoznawcza*, [1:200 000], Wyd. 3,
Warszawa: Polskie Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych
im. E. Romera, 2009, ISBN 978-83-7539-315-6.

Mapy, plany w książkach

autor, tytuł, [oznaczenie serii map], [skala], W: autor, tytuł, wydanie (od drugiego), miejsce wydania, wydawca, data wydania, numer tomu, numery stron, seria, ISBN (jeżeli jest).

- Madryt [plan miasta] [1:20 000],
W: Modzelewska, Eliza, Sokołowski Tadeusz (tłum.), *Europa*,
Warszawa: Świat Książki, 2004, s.102-103, Ilustrowany atlas świata T. 2,
ISBN 83-7391-283-5.

Mapy, plany dostępne online

autor, tytuł, [oznaczenie nośnika], [oznaczenie serii map], [skala],
wydanie, miejsce wydania, wydawca, data wydania, data aktualizacji,
[data powołania], seria, dostęp.

- *Mapa polskiego wybrzeża* [online], [1:100 000],
Wyd. z połowy lat 20-tych XX w,
Warszawa [etc.]: Nakładem Polskiego Towarzystwa
Księgarni Kolejowych „Ruch” Sp. Akc.,
Mapa ze zborów Janusza Kukielskiego [5,6 MB]
[przełgądany 26.04.2016], Dostępny w:
http://www.mapy.eksploracja.pl/viewpage.php?page_id=4.

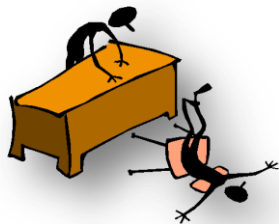

DOKUMENTY IKONOGRAFICZNE

fotografie, reprodukcje, ilustracje

Fotografie, reprodukcje, ilustracje - luźne plansze

autor, tytuł lub określenie tematu jeśli brak tytułu, miejsce wydania, wydawca, data wydania, [typ dokumentu: np. fotografia, plakat], lokalizacja - miejsce przechowywania.

- Danielczok, Iwona (proj.).

Biblioteka miejscem spotkań.

Tydzień Bibliotek 5 – 11 maja 2008.

[plakat]. Biblioteka Główna

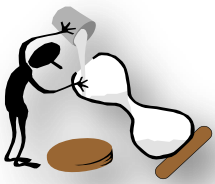
Uniwersytetu Gdańskiego.

Fotografie, reprodukcje, ilustracje w książkach

autor, tytuł, [typ dokumentu, np. fotografia, ilustracja], W: autor, tytuł, wydanie (od drugiego), wydawca, miejsce wydania, data wydania, numer tomu, numer strony, seria, ISBN (jeżeli jest).

- Stryjeńska, Zofia, *Dyngus*, [fot. kolor. Jerzy Myszkowski i in.], W: Wałek, Janusz, *Dzieje Polski w malarstwie i poezji*, Warszawa: Wydawnictwo Interpress, 1987, s. 276, ISBN 83-223-2114-7.

Mechanizmy zegarowe pomysłu A. Kochańskiego [il.], W: Lisiak, Bogdan, *Adam Adamandy Kochański (1631-1700): studium z dziejów filozofii i nauki w Polsce XVII wieku*. Kraków: Wydawnictwo WAM: Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna „Ignatianum”, 2004, s.378, ISBN 83-89631-37-7.

Fotografie, reprodukcje, ilustracje w czasopismach

autor, tytuł, lub określenie tematu jeśli brak tytułu, tytuł np. czasopisma, wydanie (jeżeli występuje), miejsce wydania, wydawca, data wydania, numer tomu, numer zeszytu, numery stron, ISSN (jeżeli jest).

- Musiatowicz, Kamila, *Rodzaje pajęczych sieci* [fotografie], „Przyroda Polska”, Warszawa: ZG LOP, 2011, nr 4, s. 28-29, ISSN 0552-430X.

Fotografie, reprodukcje, ilustracje dostępne online

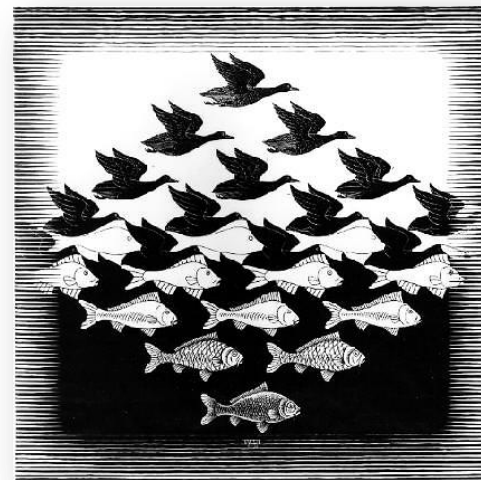
autor, tytuł, [oznaczenie nośnika], wydanie, miejsce wydania, wydawca, data wydania, data aktualizacji, [data powołania], seria, dostęp.

- Escher, M.C, *Sky and Water I*, 1938 Woodcut, [obraz cyfrowy], 439mm x 435mm.

M.C. Escher - The Official Website

[przeoglądany 26.04.2016], Dostępny w:

<http://www.mcescher.com/gallery/switzerland-belgium/sky-and-water-i/>.

Zasady opisu dokumentów i tworzenia przypisów bibliograficznych ustalają następujące normy:

- **PN-ISO 690 : 2012** Informacja i dokumentacja. Wytyczne opracowania przypisów bibliograficznych i powołań na zasoby informacji.

Inne normy związane z tematem:

- **PN-79/N-01222/07** Kompozycja wydawnicza książki. Bibliografa załącznikowa.
- **PN-78/N-01222/04** Kompozycja wydawnicza książki. Materiały uzupełniające tekst główny.
- **PN-85/N-01158** Skróty wyrazów i wyrażeń w opisie bibliograficznym i katalogowym.
- **PN-ISO 2108:2006** Międzynarodowy znormalizowany numer książki.

USTAWA z dn. 4 lutego 1994 r. O prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity) Dz. U. z 2006 r. nr 90 poz. 631

- Art. 29. 1. Wolno przytaczać w utworach stanowiących samoistną całość urywki rozpowszechnionych utworów lub drobne utwory w całości, w zakresie uzasadnionym wyjaśnieniem, analizą krytyczną, nauczaniem lub prawami gatunku twórczości.
- Art. 34. Można korzystać z utworów w granicach dozwolonego użytku pod warunkiem wymienienia imienia i nazwiska twórcy oraz źródła. Podanie twórcy i źródła powinno uwzględniać istniejące możliwości. Twórcy nie przysługuje prawo do wynagrodzenia, chyba, że ustawa stanowi inaczej.

Literatura dodatkowa:

- 1. Antczak, Mariola, Nowacka Anna, *Przypisy, powołania, bibliografia załącznikowa*, Wyd. 2 popr., Warszawa: Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2009, ISBN 978-83-61464-13-6.
- 2. Eco, Umberto, *Jak napisać pracę dyplomową*, Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2007, ISBN 978-83-235- 0373-6.
- 3. Sowińska, Bożena, *Przypisy, powołania, bibliografia załącznikowa. Poradnik*, Bydgoszcz: Wydawnictwo Uczelniane Wyższej Szkoły Gospodarki, 2013, ISBN 978-83-61036-58-6.

Uwaga!

- Obszerna literatura związana z tym tematem, znajduje się w Czytelni Informacji Naukowej w działach Naukoznawstwa: **N.3.2** i **N.4.1.2**

Dziękujemy za uwagę

